

GÁLATAS **Galacia huaknopoe'eritaj Pabloa** **o'manigmadoya'uyate.**

*Galacia huadaribayo huaknopoe'eritaj Pabloa
o'manigmadoya'uyate.*

¹⁻² Do Pablo ijjej. Opud Galacia huadaribayo huaknopoe'eri mo'epo Diostaj a'tiona'pakya'po bo'kupopakika'nok opudomeytaj on'nigmadoya'ne. Aya'da huaknopoe'eri huama'buy doere on'epo on'nigmadoya'ne. Jesucristoen huadak hua'a kamanbatia'pakike'po Jesucristoa Apag Dioserea men'ta'mona'uyne. Diosa Jesucristotaj kubarakya' o'noyhuada'uyate. Huakudaka'da e'bueytada o'noyhuada'uyate. Huabokereka do'taj ta'monahue' me'nuyne.

³ Apag Diosa oro'en Huairi Jesucristoerea opudomeytaj daka' mo'matinepahui'po montihuapokike' mo'madurugpakike' kenpa'ti mo'manoike'. ⁴ Aya' huadaribaya' aya' aratbut dakhuea'da ogkika'. Konigti dakhuea' kikhue' ka'nike'po Jesucristoa o'pakpo oro'en dakhuea' e'ka'taj mo'nigbuey'uyate. Oro'en Apag Diosa o'paknok Jesús a mo'nigbuey'uyate. ⁵ “Dios huadagnada o'e.” “Urunanada o'e Dios.” Oro' kirigayo' okbatikhue'ada mon'batia'pakika'. Dios huadagnada o'ika'nok mon'batia'pakika'.

*Kan'nopo'kore'po nogda e'manmadika' hua'a
ehue' o'e.*

6 Diosa di' me'e'po, "yan'nopo'korea'po me'noknopoe'po do'taj men'nigpeikati'," mona'uayne. Opudomey moknopoe'po mo'nigpee'uynig'a oy ida Jesucristoen hueretda e'manmadika' mo'dikendepo nog e'manmadika'kon moknopoe'pedepo. Konig nog e'noeanhuahuika' e'manmadika' moknopoe'denig'a. Kenda nog e'manmadika'nayo noeanhuahuikahue'dik mo'ene. Konigepo digá'da ijme'pu'key. 7 Nog e'manmadika' Diosere e'manoeanhuahuika' hua'a ehue' ee'tada suhue'ada huabokereka nama'da opudomeytaj monmadika'nig'a nogpa'ded e'noeanhuahuika' hua'a nama'da monmadikika'ne. 8 A'nounhuahuikaya'po kate ka'dik mo'e. O'nona'uayne do'a. A'nounhuahuikaya'po Jesucristotaj oknopoe'dik mo'ene. Hueretda huadik o'nona'uayne. Be'api' do'api' Diosen huata'moneriapi' nogded e'noeanhuahuika' hua'a nama'da e'manmadika'nayo Diosa kentaj castiga digá'da ogka'dik o'eapo. 9 Konig huabo'a'da o'nona'ne on'nigmadoya'po ona'ti o'nona'ne. Jesucristoen e'noeanhuahuika' hua'a o'nonmadika'uayne opudomeya mo'peedepo moknopoe'uayne. Nogded e'nounhuahuika hua'a be'api' e'manmadika'nayo Diosa castiga digá'da ogka'dik o'maeapo, ijjay.

10 Kenpa' ijmana'po aratbuttaj e'madurugpaka'ta' pakhue' ijje'y. Kenpa'ti "Pablotaj ijpaki," aratbuta e'huaa'ta' pakhue' ijje'y. Diostayo'da e'durugpakata' ijpakpo Cristoenyo'da ijkika'po kenda huabo'a'da ijjay.

Cristotaj huadak hua'a nogyo nogyo kamanmadikike'po Diosa Pablotaj o'manigta'mona'uyate.

11-12 Huanounhuahuika' hua'a Cristoen huadak hua'a nogyo nogyo aratbuttaj ijmanmadikika'uy. Huanounhuahuika' hua'a Cristoen huadak hua'a huabokerekapi' onahue' me'nuyne kenpa'ti onmadikahue' me'nuyne. Jesucristoayo'da me'nopo_{ea}'uyne. Huanounhuahuika' hua'a Cristoen huadak hua'a me'nopo_{ea}'uyne. Kenda yan'nopo_{ika}', egomey, pogomey.

13 Konig judío aratbut o'noknopo_{ika}'po ogkika'nig do'huakon konigti ijkika'uy. Cristoen huaknopo_e'eritaj diga'da ijmagkika'uy. Huabakuda' jakyo ijbakudika'uy kenpa'ti kan'barake' iija'po ijmata'monika'uy. Kenda opud Galacia huaknopo_e'eri on'tipe_{ika}'uyne. 14 Konig oro'en judío adhuea'pane' Diostaj ogkika'uyatenig kenpa'ti o'noknopo_{ika}'uyatenig dokon huakka' ijjeretpakpo daka' ijkika'uy. Judío huabokerek do konigok o'nepo suhue'da on'nopo_epo suhue'da ogkika'uy. Donayo huakka'da ijnopo_epo huakka' ijkika'uy. 15 Do si'poehued ee'ted Diosa bektie'ea'uyate. Huakka' di' me'epo "Saulo, Saulo, do'taj oyda menigpe_{ikati}," mena'uyne. Ken Diosa o'pakpo 16 Jesucristo ke'nensi'potaj meknopo_{ea}'uyne. Judío aratbut ehue' e'hu_{ae}'taj Jesucristoen huadak hua'a kamanbatia'pake'po kenpa'ti yan'nopo'korea' yanoknopo_e' kenpa'ti yan'nounhuahuika' kamanike'po Diosa Jesucristotaj meknopo_{ea}'uyne. Kenoka' kenda Diosa meknopo_{ea}'de'uyne aratbuttaj batia'pakhue' ijje'uy. Jesucristotayo'da yoknopo_epo be'tapi' batia'pakhue'dik ijje'uy.

17 Kenpa'ti Jerusalényo huakkurueri Jesús en huamata'moneritaj a'mapeeaya'po kenoka' huahue' ijje'po aratbut ehue' e'ika'yo Arabia huadaribayo ijhua'uy. Diosayo'da buttida hua'a Jesucristotaj meknopoea'uyne. Nogok Damasco huakka' jakyo ijkume'uy.

18 Bapa' huabayok e'pokde'te Pedrotaj a'ta'eya'po Jerusalényo ijhua'uy. Botta' semana ijtae'uy Pedrotaj. 19 Nog Jesús en huamata'moneritaj tiahuahue' ijje'uy'ni'g'a Jacobotayo'da ijtiahuay'uy. Jacobo Jesús Huairien huama'buy o'e. 20 In on'nigmadoya'nig buttida ijjay. Diosa buttida meknopoe'tane.

21 Nogok Siria huadaribayo kenpa'ti Cilicia huadaribayo Cristoen huadak hua'a ijmanbatia'pakika'uy. 22 Huama'buy Cristotaj huaknopoe'eri Judea huadaribayo nogyo nogyo ogkupopakika' do'taj okiehued o'nuy. 23 Kenyo'da do'taj on'tipe'po, "A'nenda Pablo diga'da mogkika'uyne oro'taj. Oy nogyo nogyo o'hua'po, Cristoen huadak hua'a o'manbatia'pakpo Cristotaj oknopoe'dik mo'e. O'mana'ika'. A'nenda Cristoen huaknopoe'eritaj e'madakea'ta' o'pakika'uyate." On'tipee'uyate. 24 Pablo o'nopo'korea'po Cristotayo'da oknopoe'uy. Konigepo "Dakiti Dios, huadakda i'ene." Cristoen huaknopoe'eria o'nona'onhuahua'uyate.

2

Nog Jesús en huamata'moneria Pablotaj o'de'uy. Pablo Jesús en huamata'moneri o'ede'uyatenok o'de'uy.

¹ Catorce huabayok e'pokde'te Jerusalényo onte'ti ijhua'uy. Bernabéere Titotaj o'tohua'uy. ² Jerusalényo hua'dik i'e. Diosa me'nopo_oea'uynok ijhua'uy. "Pablo Jesúsén huamata'moneri ehue' o'e. Nama'da o'manmadika'." Judío huaknopo_oe'eri huairia onahue' me'ne'po. Jerusalényo Cristotaj huaknopo_oe'eri huairitayo'da ijmanbatia'pakuy. Jesucristo Diosen Huasi'po o'epo mo'nigbuey'uyate. O'noyhuad'uyate. Kentaj aya'ada oknopo_oe'dik kenpa'ti nigpeika'dik ya'ne. O'noknopo_oepo Diosere on'noe_onhuahuika'apo. Nog aratbuttaj judío aratbut ehue'taj ijmanmadika'ikay. Kenda judío huairitaj ijmanbatia'pakuy. ³ Kenpa'ti Tito doere o'epo Tito judío aratbut ehue' ee'pi' "Huabokerek i'epo huasi'dak oktegdik i'e." Huaknopo_oe'eri huairia Titotaj onahue' o'nuy. ⁴ "Titoensi'dak oktegdik o'e." Nama'da huaknopo_oe'eria huama'buya ona'uy_onig'a. Iregireg oro'omeyere ogkupopakpo kenpa'ti "Jesústaj o'noknopo_oepo huabokereksi'dak okteghue'dik o'ne." Oro'a ea'te a'peeya'po ogkupopakuy. Pablo nama'da oa' enata' onpakpo kenpa'ti, "Judío ehue' hua_oe'eri huabokereksi'dak oktegdik o'ne yan'manmadika' kenpa'ti Moisésén e'mana' nigpeika'dik ka'ne', yan'manmadika'." Nama'da huaknopo_oe'eria oro'taj enata' on'pakuynig'a. ⁵ Nama'da huaknopo_oe'eri huama'buytaj sigpi' manpeehue' o'uy. Jesucristotaj moknopo_oenok Diosere mo'noe_onhuahuika'apo buttida hua'a o'e yan'nopo_oe' kenpa'ti Diosere a'nounhuahuaya'po huasi'dak bakteghue'dik mo'epo kenpa'ti Moisésén e'mana' hua'ataj nigpeikahue'dik

mo'ene. Ken buttida o'e oknopoe'dik mo'ika'ne.

⁶ Jesucristoen huadak hua'a daka' ijnopoe'po ijmanmadikika'denok Jerusaléno Cristotaj hua-knopoe'erien huairia do'taj nog e'manmadika'manmadika'dik ya'e onahue' me'nuyne. Huairi ee'pi' huairi ehuepi' Dios e'nopoe'ta' pakhue' o'ika'. Do'huakon kenpa' e'nopoe'ta' pakhue' ijje. ⁷ Nogdikda yamanmadika'hueretda judío huaknopoe'eri huairia onahue' me'nuyne. Judío aratbut ehue' e'huae'taj Jesúsén huadak hua'a kamanbatia'pake'po Diosa do Pablotaj o'ta'mona'uyate on'nokotuyate. Konigti judío aratbuttaj Jesúsén huadak hua'a kamanbatia'pakike'po Diosa Pedrotaj o'ta'mona'uyate. Judío huaknopoe'eri huairia on'nopoe'uyate. ⁸ Ken Diosa judío aratbuttaj o'ta'mona'uyate Pedrotaj. Konigti kenda Dios judío aratbut ehue' e'huae'taj do'taj me'ta'mona'uyne. Jesúsén huadak hua'a huakka' aratbuttaj kamanbatia'pakike'po me'ta'mona'uyne.

⁹ Konigepo Jacobo Pedroere Juanere huaknopoe'erien hueretda huairi o'nepo Diosa Pablotaj o'ta'mona'uy kenpa'ti huakka'tada kamanopo'kore'po Diosa be'tihuapokuyne Jacoboomey on'nopoenka'depo “Jesucristotaj oknopoe'po, huama'buy o'ey kenpa'ti oro'takon Diosa mo'ta'mona'uyne.” Do'taj Bernabétere mona'po kenpa'ti “Nog aratbuttaj judío ehue' e'huae'taj Jesucristotaj yanoknopoe' kenpa'ti yan'nopo'korea' yan'mana'. Oro'omey judío aratbuttaj konigti o'mana'apoy.” Oro'taj mona'po, ¹⁰ “Aratbut pai'da e'ika'taj bayokika'dik yane’.

Kenpa'ti nog aratbuttaj yan'mana'." Jacoboomeya mona'uyne. Kenda huakka' e'kika'ta' ijpakikay.

Antioquía huakka' jakya' "Nama'da i'kame'ne, Pedro." Pabla ona'uy.

¹¹ Nogok Antioquíayo Pedro o'tiakdepo dakhuea'da o'ka'uynok, "Nama'da i'kame'ne, Pedro." Huakpoteda ona'uyne. ¹² Sue'da judío huabokerektaj Jacoboa Pedrote o'mata'mona'uyate. Huabokerek tiakhued o'nepo Pedro judío ehue' huaknopoe'eriere o'bape'ika'uyate. Enhuatiakde'te judío ehue' huaknopoe'eriere Pedro sigda sigda e'bape'ada o'bakbatikonhua'po. Judío huabokerek onhuatiakdepo huabokereksi'dak baktega'dik o'ne on'manopoika'uy. Kenomeytaj Pedro o'makme'pukpo judío ehue' huaknopoe'eriere e'bape'ada o'bakbatikuy. ¹³ Pedroa huadakda ijkikay nama'da huata'da o'tinopoepo nama'da o'ka'uy. Antioquíaya' nog judío huaknopoe'eri Pedrotaj on'tiahuayonhua'po konigti ogka'po huadak o'kikay nama'da huata'da on'tinopoenig'a kenomeya konigti nama'da ogka'uy. Bernabékon o'tiahuayonhua'po kenpa'ti nama'da o'nopoenig'a judío ehue' huaknopoe'eriere o'bape'po o'bakbatikuy. ¹⁴ Jesucristoen buttida hua'a Pedroomey o'noknopoenig'a nama'da ogkikame'nigtaj do'hua yoknokotdepo aya' huaknopoe'eritaj "Judío e'eada konig judío ehue' huae'eri i'kikame'. Konig Diosere a'noeanhuahuikaya'po Moisésen hua'a kikhue' i'eme'. Diosere a'noeanhuahuikaya'po Moisésen hua'a kika'dik

mo'e. ¿Judío ehue' aratbuttaj mena'po i'maname'? Nama'da i'kame'." Pedrotaj yona'uy.

Judío konigti nog aratbut Jesucristotaj oknopoe'dik o'ne. Jesucristotaj eknopoe'nayo Diosa dakhuea' e'ka'taj o'bakkahuea'po Diosere o'manoeanhuahuika'apo.

¹⁵ Oro'omey judío huae'eri o'epo judío e'huaeya' o'si'poe'uy. Huadakda o'kika'po Moisésen hua'a kikhue' o'nepo dakhuea'da ogkika' o'nopoene. ¹⁶ Moisésen hua'a e'kika'nayo "Dakhuea' nigkahue' me'nene ijnopoe'po." Kenda Diosa onahue' mo'eapone. Kenyo'da Jesucristotaj e'noknopoe'nayo "Dakhuea' nigkahue' me'nene, ijnopoe'po." Diosa mona'apone. Konigepo "Dakhuea' nigkahue' me'nene ijnopoe'po." Diosa mone'po oro' judío huae'eri kenpa'ti Jesucristotaj oknopoe'dik o'ene. Moisésen hua'ataj o'kika'nok "Dakhuea' nigkahue' me'nene, ijnopoe'po." Diosa onahue'dik mo'eapone. Konigepo be'api' Moisésen hua'a e'kika'nayo "Dakhuea' nigkahue' me'nene ijnopoe'po," Diosa onahue'dik o'eapo.

¹⁷ Ken "Dakhuea' nigkahue' me'nene, ijnopoe'po." Diosa mone' oro' Cristotaj oknopoe'denok konig judío ehue' huae'eri Moisésen hua'ataj nigpeehue' o'nika'po oro'omey dakhue' huaka'erionig Cristoa mogka'ne be'api' sigpi' ahue'dik o'ne. ¹⁸ Konig dakhuea' nigkahue' me'nene, Diosa ka'nopoe'po Moisésen hua'ataj nigpeehue'dik mo'ika'ne, do'a e'mana'nayo kenpa'ti nogok konig dakhuea' nigkahue' me'nene, Dios ka'nopoe'po Moisésen hua'ataj nigpeedik mo'ika'apone doa nogpa'dakon

e'mana'nayo dakhuea' i'ka'ne Diosa ona'dik me'ene. ¹⁹ “Konig dakhuea' nigkahue' me'nene, me'tinopo_oepo.” Diosa mene'po Moisésen hua'ataj nigpeikahue'dik ijika'po konig Moisésen hua'ataj konig e'bueyonig ijje_o Moisésen hua'ataj menpa' nigpeikahue'dik ijje'wynig'a Jesucristotayo'da yoknopoika'po Diosen 'uru'nanada kika'dik ijje_y. ²⁰ Jesucristo hueypa cruzte o'buey'uyate. Do Diostaj e'nopo'koreade'te konig Jesúsere cruzte e'bueyonig ijje_o onte'ti dakhuea' kakahue' ijjeonhuahuikay. Do'huada katepi' ijpakpo kakahue' ijika'po Jesucristoen Nokirega me'nopo'toenok Diosenyo'da ijkikay. Huaso'ada ijnoepo Diosensi'potaj yoknopo_oepo ijnigpeika'po Diosen ijkikay. Diosensi'po do'taj huakka' di'nada me'epo me'nigbuey'uyate. ²¹ Diosa huakka' di'nanada mo'epo oro'tehuapa' Jesucristoa mo'nigbuey'uyne, Diosere 'urunanada a'noeonhuahuikaya'po Jesúsotayo'da oknopo_o'dik o'ene. “Dakhuea' nigkahue' o'ene me'tinopo_oepo.” Diosa menayet Moisésen hua'ataj do nigpeika'dik ee'nayo Cristo nama'da mo'nigbueya'uyet. Konigepo Moisésen hua'ataj nigpeikahue' ijika'apoy. Jesucristotayo'da yoknopoika'apoy.

3

Moisésen hua'a e'kika'nayo “Dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopo_oepo.” Kennayo Diosa onahue'dik mo'ea_opone. Cristotaj eknopo_o'nayo “Dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopo_oepo.” Kennayo Diosa mona'apone.

1 Opud Galacia huaknopoe'eri konig nopenkahue' huae'eri mo'ene. Nogomeya nama'da mon'mandika'nok opudomey ida mo'peedeme'nig'a, Jesústaj buttida e'manmadika' nigpeehue'dik yane', nama'da mo'nopoeame'ne. Jesucristoa oro'taj hueypa cruzte mo'nigbuey'uyate opudtaj huakpoteda daka' o'nonbatia'pak'wynok opuda daka' mo'peepo moknopenka'uyne. 2 Moisésen hua'a mo'nigpeika'wynok Diosen Nokirega opudtaj nopo'toehue' mo'uyne. Cristo cruzte mo'nigbuey'uyate onte'ti o'noyhuad'uypo kurudyo Diosere o'noeonhuahuika'. Kenda mo'peedepo moknopoe'wynok Diosen Nokirega opudtaj mo'nopo'toika'ne. 3 A'nenmon huaboa'da Jesucristotaj moknopoe'de'wynok Diosen Nokirega mo'nopo'toika'ne Diostaj daka' mo'nigpeika'uyne. Oy 'uru'nopoa'da megke'po nogda nogda ka'dik o'ene, konig huabokereksi'dak oktegdik o'ene kenpa'nayo nama'da mo'nopoika'nig'a Diosennayo nopounkahue'da mo'ika'ne. 4 Jesucristotaj moknopoe'po huakka'da pai'da mo'nopo'eonhuahua'deme'ne. Nama'da pai'da nopo'ehue' mo'unhuahuame'ne ijnopoy do'hua. Jesucristotaj buttia'da moknopoene, oknopoebatikhue' mo'eapone ijnopoy. 5 Moisésen hua'a mo'nigpeika'nok Diosen Nokirega nopo'toehue' mo'ika'ne kenpa'ti opudomeytaj bayareahue' mo'ika'ne. Jesucristotaj huadak hua'a mo'peedepo moknopoe'wynok Diosen Nokirega mo'nopo'toika'ne kenpa'ti opudomeytaj mo'bayarika'ne.

6 Ken, a'ennada Diosen hua'ataj Abrahamama

oknopoe'uy_nok “Konig dakhuea' nigkahue' me'ene, o'tinopoepo.” Diosa Abrahamtaj ona'uyate. ⁷ Konigepo huabokerek Diosen hua'ataj daka' o'noknopoe_po konigti Abrahamen hueretda huayayonig o'nepo kenda nopenka'dik mo'ene. ⁸ “Konig dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopoepo.” Judío ehue' huae'eri huaknopoe'eritaj ijmana'apoy, Diosa a'nennada o'nopoepo Abrahamtaj “Meknopoenok kenpa'ti menigpeika'nok, konigepo huakka' judío ehue' huae'eria konigti e'noknopoe_de'te ‘Konig dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopoe'po,' kenomeytaj ijmana'apoy.” A'nenda Diosa Abrahamtaj ona'uyate. Apagba'te kenda oa'uy_nig Moisésa o'timadoya'uyate. ⁹ Ken Diosen hua'ataj Abraham oknopoe'uyate. Aya'da huabokerek konigti o'noknopoenok kenomeytaj Abrahamtaere “Dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopoepo.” Diosa o'mana'ika'apo.

¹⁰ “Aya' huadik Moisésa o'nigmadoya'uyate aya'ada nigpeika'dik o'nepo nogdiktida nigpeehue' ee'nayo ‘Dakhuea' boka'ne.’ Diosa o'mana'po castiga o'magka'apo.” Apagba'a oa'uyatenok. Moisésen hua'a do e'nigpeika'nayo “Dakhuea' nigkahue' me'nene, me'tinopoepo.” Diosa mena'apet. Aya'ada kenpa'en'no_poika'nayo “Dakhuea' boka'ne.” Diosa mona'po castiga mogka'apone. ¹¹ “Diostehuapa' huadak huakika'eri Jesucristotaj o'noknopoe_po Diosere on'noe_nhuahuika'apo.” Diosa oa'uy_nok Moisésenba' huakika'eritaj “dakhuea' nigkahue' men'ene,” Diosa onahue'dik o'eapo. ¹² “Dakhuea' nigkahue' me'ene, me'tinopoepo.” Diosa

mone'po Diostaj oknopoe'dik mo'ene. Moisésen hua'anayo kenpa' onahue' mo'ene. "Diosere a'nounhuahuikaya'po aya'nada Moisésen hua'a nigpeika'dik mo'e." Kenpa' Moisésen hua'a ena'tada aya'nada nigpeikahue'dik mo'ika'ne.

¹³ "Pai'nanada kan'nopo'unhue'po dakhuea'nanada huakika'eritaj hueypa cruzte on'betika'." Apagba'a kenpa' oa'. Oro'tehuapa' Cristo hueypa cruzte mo'nigbuey'uyatenok oro'omey Cristoen huaknopoe'eritaj castiga ogkahue'dik mo'eapone. Kenpa'da bueyhue'dik o'eapone. ¹⁴ "O'nen adhueva'si'potaj ijmanopo'toeapoy." Diosa Abrahamtaj ona'uyate. Nog aratbut huaknopoe'eritakon Diosen Nokirega kamatoike'po Jesucristo mo'nigbuey'uyate.

Moisésen hua'a konig o'e kenpa'ti kenda Abrahamtaj ijnigka'apoy Diosa ona'uyate.

¹⁵ Konig o'kika'nig ijmanbatia'pakapoy, egomey, pogomey. "A'ti o'nigka'apone." Be'api' o'madoya'depo ke'nen huadik o'madoya'depo nogda kahue'dik o'eapo kenpa'ti kenda oktihuekehue'dik o'eapo. ¹⁶ O'nigka'apone Diosa Abrahamtaj nogok nogok ona'ika'uyate. O'nen huayayotaj ijnigka'apoy Diosa ona'uyate. Kenda Abrahamen aya' huayayotaj ijmanigka'apoy onahue' o'uyate. Kenda Abrahamen noghuayayotatida ijnigka'apoy, ona'uyate. Kenda Cristotaj o'tia'pakuyate. ¹⁷ Onte'ti daka' o'nonapone. Huakkuruda Diosa Abrahamtaj ona'uyate. O'nen huayayotaj 'uruda ijnigka'apoy Diosa ona'uyate. Diosa kenda enade'te cuatrocientos treinta huabayok e'pokde'te judío

aratbuttaj Diosen hua'a Moisésa o'mana'uyate. Kenda Diosa huakkuruda Abrahamtaj ona'uyatenigda kenpa'da Diosa o'ka'apo. Kenda Moisésa o'mana'uyatenig Abrahamtaj Diosa ena' dikhue'dik o'epo kenda o'ka'apo. ¹⁸ Moisésen hua'a o'nen adhuea' huayayo en'nigpeika'nayo ijmanoeanhuahuika'apoy Diosa Abrahamtaj onahue' o'uyate. "Ijnoeanhuahuika'apoy," Abrahamtaj Diosa ona'uyatepo katetehue' manoeanhuahuika'dik o'maika'apone.

¹⁹ Moisésenba'taj aratbuta nigpeikahue'dik o'nepo dakhuea'da ogkika'nig kamanopoegkike'po judío aratbuttaj Diosen hua'a Moisésa o'mana'uyate. Konig Diosa Abrahamtaj ona'uyatenig adhuea' huayayo Jesucristo o'tiakapo. Tiakhued ee'ted Moisésen hua'a aratbut nigpeika'dik yane' o'mana'uyate. Cristo e'tiakde'uyte onte'ti Moisésenba'taj nigpeikahue'dik o'neapo. Diosen huata'moneria Moisésstaj o'nopoqa'uyate. Diosa kenda o'paknok Moisésa aratbuttaj o'mana'uyate. ²⁰ Diosen huata'moneri Moisésere judío aratbuttaj on'mana'uyate. Diosayo'da huayayo i'taepone Abrahamtaj ona'po, Jesucristotaj o'ta'mona'uyate.

Aya'ada dakhuea' huaka'eri o'edene, Moisésenba' mo'nopoqa'ne. Kenpa'ti Cristo tiakhued ee'ted Moisésen hua'a oro'omeytaj konig huamatoe'erioniga mo'toika'uyne.

²¹ Diosa Abrahamtaj huayayo o'yokapone ona'uyate. Moisésenba' Abrahamtaj hua'a en'hue'dik o'e. Abrahamtaj hua'a

kenpa'ti Moisésen hua'a huadaknada e'eada Moisésenba'nayo manoeanhuahuikahue'dik o'epo kenpa'ti 'urunopo' kahue'dik o'ika'. ²² Aya'ada dakhuea'da ogkika'depo batikhue'da dakhuea'da ogkika'apo. Kenpa' Diosba'a oa'uyatenig'a konig Diosa Abrahamtaj ona'uyatenig Jesucristotaj huaknopoe'eriomeytaj Diosa mo'manopo'korea'po mo'noeanhuahuika'apone.

²³ Cristoen huadak hua'a peehued o'epo Jesucristotaj oknopoe'hued o'epo oro' kenyo'da Moisésenba'taj nigpeika'dik o'uynig'a. Cristo e'tiakde'te Diosa dakhuea' e'ka' mo'nopo'yare'po Cristotaj oknopoe'uy oroa. ²⁴ Cristo tiakhued ee'ted Moisésenbaa konig oro'en huamatoe'erionig mo'tojka'uyne. Jesucristo e'tiakde'te kentaj oknopodenok "dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopodepo," Diosa mona'uyne. ²⁵ Cristo o'tiakdeuynok oynayo kentaj oknopoika'nok Moisésenbaa oro'taj toehue' o'ika'. Oynayo Moisésenba'taj nigpeikahue'dik o'ika'ne.

²⁶ Oyda Jesucristotaj moknopoe'epo Diosensi'po mo'ene. Aya'ada moknopoe'epo Jesucristoere Diosensi'poda mo'ene. ²⁷ Opuomey Jesucristotaj moknopodenok bautiza mogka'de'uyne. Cristoa mo'nopo'tojka'nok Jesucristonig mo'ika'po Diosensi'po mo'ika'ne. ²⁸ Oro' Jesucristotaj huaknopoe'eri o'epo Diostaj konig nogaratbuttida o'ene. Judío aratbut ee'pi', griego aratbut ee'pi', huanaba' ee'pi', huanaba' ehue' ee'pi', huabokerek ee'pi', ettone' ee'pi', oro'omey huaknopoe'eri Diostaj nogaratbuttida o'ene. ²⁹ Abrahamtehuapa' ijnigka'apoy

Diosa ona'uyatenig konigti opudomey huaknopoe'eritakon Diosa mogka'apopo mo'noanhuahuika'apone.

4

¹⁻² Nogiti daka'da o'nona'apone. Huasi'po kerekhued ee'ted huaoen e'tamae' huabae'eri ee'pi' konig huanaba' o'epo huaoen huatamatoe'eritaj nigpeika'dik o'ne. Kenoka' bae'dik huaoa o'dikka'uyatenok aya'da huaojkudaken o'tabaeapo. ³ Oro' konigti o'ika'uy. Cristo tiakhued ee'ted oro' konig huasi'po o'epo konig huabokerek ehued o'uy. Oro'en adhuea'pane'en e'manmadika'taj konig huanaba' o'nigpeika'uyne. ⁴ Kenme'noete Diosa o'pakpo ke'nen huasi'po o'ta'mona'uyate. Ettone'a Diosen Huasi'po o'si'popakuyate. Huasi'po judío aratbutda o'si'poepo Moisésenba'taj nigpeika'dik o'ika'uyate. ⁵ Oro' judío huae'eriomey huanaba'onig o'epo Moisésenba'taj nigpeika'dik o'ika'uyate. Moisésenba'taj a'bakkayya'po osi'poe'uyate. Kenpa'ti oro'omey Diosensi'po ka'nike'po osi'poe'uyate.

⁶ Oro'omey huaknopoe'eri Diosensi'po o'edenok Diosa oro'omeytaj Huasi'poen Nokirega mo'nopo'toene, "Do'hued Apag" Diostaj Cristoen Nokirega oro'ennopoya' o'okuy. ⁷ Ken Diosensi'po o'edepo Moisésenba'taj nigpeika'dik huae'eri huanaba' ehue' o'edepo Jesucristotaj moknopoenok. "Konig dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopoepo," Diosa mona'po mo'noanhuahuika'apone.

Galacia huaknopoe'eritaj Pabla o'matinepahui'po o'matimepu'ke'uyate.

8 A'nenda hueretta'da Diostaj oknopoe'hued ee'ted toto'taj mo'me'pukika'uyate. 9 Oynayo Diostaj moknopoe'dene kenpa'ti Diosa mo'baktie'ea'de'uyne. Konig judío adhuea'pane' ogkika'wynig mena'po konig huanaba' onte'ti e'kika'ta' bo'paknig'a. Ken konig e'kika'nayo nopo'yareahue'dik mo'ika'apone. 10 Diosa mo'nopo'yare'po mena'po aya' Moisésenba' fiesta bo'kika'nig'a huame'noe fiesta, sábado fiesta, puug fiesta huabayok fiesta kenpa' bo'kika'nig'a, Diosa me'nopo'yare'po nama'da bo'kika'ne. 11 Konigepo opudtaj on'matinepahui'po on'tomepu'kene, huakka'a'da nama'da opudtaj o'nonmadika'onhuahua'uyne.

12 Ken “Dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopoepo.” Diosa mone'po Moisésenba' nigpeika'dik mo'ene. Judío aratbuta nama'da mona'ika'nig'a. Konig judíomey ogkika'nig opud konig kakahue' mo'uyne. Opudonigti ijje'po oy kenda judíomey on'mana'ika' kahue' ijikay. Konig do ijkika'nig konigti yag'kikati'. Kenda ijjeretpakpo o'nona'ne, egomey pogomey. A'nenda opudere ee'te do'taj di'nada o'nepo daka' on'toe'uyne. 13 A'nenda opudere dakhue'da ijje'po Jesucristotaj huaknopoe'eri Diosere on'noeonhuahuika'apo kenda huakkuruda opudtaj o'nonbatia'pakonhua'uyne. 14 Do dakhue'da ee'pi' konig pai'da e'nopo'etepi' do'taj dig huahuayhue' o'nuyne kenpa'ti tibirahue' o'nuyne. Konig Diosen huata'moneritaj egkapa'

do'taj o'de'uyne. Konig Jesucristotanig do'taj o'de'uyne. ¹⁵ A'nenda Jesucristoen huadak hua'a o'nonmadika'onhuahua'uyne. Do'hua e'nonmadika'onhuahua'te durugnada mo'uyne. Do'taj durugnada mo'uyne. Oy mena'po do'taj durugda ehue' mo'e. A'nenda katepi' ijpakika'uynok on'yokika'uyne. Do'a opuden huakpo e'pakuynayo opuda okpotokdik ee'nayo opuden huakpo on'yokay'uyyet. Oyda menpa' do'taj e'nigpeeta' pakhue' mo'ene. ¹⁶ Oy buttida o'nonmadika'po opudomeytaj me'huadiayne, menpa' mo'nopo.

¹⁷ Judío nama'da huamanmadika'eriomey konig judío aratbut Moisésenba' ogkika'nig opudomey konigti kagkike'po nama'da bo'pakne. Kenpa'ti kenomey opudtaj huakka' on'erepakpo opudomeya onte'ti do'taj nigpeehue' ka'nike'po kenda on'pak. ¹⁸ Be'api' opudtaj huadak e'kika'ta' e'paknayo opudtaj e'tihuapokta' e'paknayopi' kenda huadakda o'e. Do opudere ee'te opudere ehue' ee'tepi' huadak e'kika'ta' e'paknayo kenda huadakda o'e. ¹⁹ Do'hua Jesucristoen huadak hua'a opudtaj a'nen e'manmadika'onhuahua'de'te moknopo'e'uynok do'hued huasi'ponig mo'ene. Oy onte'ti opudtaj diga' on'tinepahui'po on'tomepu'kene. Cristoa onte'ti daka' mo'manopo'toedeapet opudtaj huakka' on'tinepahuika'ne. ²⁰ Huakka' opudtaj on'tinepahui'po ayo opudere huakka' ee'ta' ijpaki. Nogpa'da 'urua'dakon opudtaj e'manata' ijpaki. Monig moet opudomeytaj tinopoehue' ijje.

Agarkudak konig o'kika'uyate kenpa'ti Saraku-

dak konig o'kika'uyate Pabloa o'manbatia'pakpo, o'manmadika'uyate.

²¹ “Dakhuea' nigkahue' mo'ene mo'tinopo_oepo.” Diosa mone'. Opudomeya sue'ada Moisésenba'taj e'nigpeikata' bo'pakika'nig'a Moisésenba'taj nopoenkahue'da mo'ene. ²² Moisésenba' sigpi' e'manopo_oea'ta' ijpaki. Abraham botta'si'po o'to_e'uyate. Agarkudak ettone' huanaba' o'epo nogsi'potida Abrahamensi'po o'si'popakuyate. Abrahamen hueretda huato_e Sarakudak o'epo huanaba' ehue' o'epo nogsi'potida o'si'popakuyate. Apagba'te kenpa' o'madoya'uyate. ²³ Saraen huanaba' ettone'a o'si'popakuyate. Konig aya' ettone' on'si'popakika'nig Agar konigti o'si'popakuyate. “Huasi'po i'to_eapone.” Diosa Abrahamtaj ona'uyatenok Abrahamen hueretda huato_eenayo konig huanaba' ehue' e'eada o'si'popakuyate. “Huasi'po i'to_eapone.” Diosa ona'nok o'si'popakuy. ²⁴⁻²⁵ Abrahamen botta' huato_e konig botta' Diosen hua'a o'ne. Ote' Sinaite Arabia huadaribayo Diosa Moiséstaj ona'uyate. Konig Agar huasi'poere huanaba' o'nika'nig aya' Moisésenba' huanigpeika'eri konigti huanaba' o'nika'. Kenpa'ti Jerusalényo huaiika'eri a'noeonhuahuikaya'po Moisésenba' on'nigpeika'nig'a huanaba'nig o'nika'.

²⁶ Oro'omey huaknopo_e'erinayo Diosen jak kurudyo huae'eri o'ika'po Diosensi'po o'ene. A'nounhuahuikaya'po Jesucristotayo'da oknopoika'ne. Moisésenba'taj nigpeikahue'dik o'ika'ne.

27 Si'popakhue'dik i'epo huasi'po toehue' i'epo yadurugpak, ettone'. Si'popakhue' i'epo diga' noehue' i'epo nogok huakka' huasi'po i'taeapo. Huakka' huaknopoe'eri huasi'po i'matoeapone. Nog ettone' huatoebet e'eada sue'da huasi'po o'toeapo. Apagba'a kenpa' oa'. Saraen huakka'nada adhuea'si'po o'tae. Agaren sue'da o'toe.

28 Ken oro'omey Jesucristoen huaknopoe'eri konig Diosensi'po o'ene. "Huasi'po i'taeapo." Diosa Abrahamtaj ona'uyatenok, Abraham Isaacsi'po o'tae'uyate. Oro'omey konig Saraensi'po Isaac o'ene. Ken Diosa Abrahamtaj ona'uyatenok oro'kon huaknopoe'eri Diosensi'po o'ene egomey pogomey. 29 Ken konig aya'da isi'po on'si'popakika'nig konigti a'nennada Ishmael Agarensi'po o'si'popakuyate. Abrahamen Saraenere nogsi'potida Isaactaj Ishmaela dakhuea' o'kika'uyate. "Huasi'po i'taeapo." Diosen Nokirega Abrahamtaj o'nuynok Isaac o'si'poe'uyate. Oy konigti o'e. Cristotaj oknopoe'hue' huae'eriomeya oro'taj dakhuea' mogkika'ne. Oro' huaknopoe'eri Diosensi'po o'enok dakhuea' mogkika'ne. 30 "Ettone' huanaba'ensi'potaj pakhue' ijje'po noanhuahuikahue' ijmaeapoy." Diosa oa'uynok Apagba'te, "Do'hued ettone' huanaba' yaen. Do'huedsi'poere Diosere noonhuahuikahue'dik o'neapo." Sara Abrahamtaj ona'uyate. 31 Oro'omey huaknopoe'eri konig Saraensi'po o'ene. Huanaba'ensi'po ehue' o'epo a'nopo'koreaya'po Moisésenba'taj nigpeikahue'dik o'ene.

5

Oro'omey onte'ti konig huanaba'nig ehue' o'epo "Dakhuea' nigkahue' mo'ene mo'tinopoepo." Diosa mone'po onte'ti Moisésenba'taj kikhue'dik o'ene.

¹ Jesucristotaj oknopo_{enok} Diosa dakhuea' e'ka' mo'nopo'yarea'ne. A'nopo'yareaya'po Moisésenba' onte'ti nigpeikahue'dik o'ene. A'nopo'yareaya'po Moisésenba' nigpeikahue' yanika'.

² Men'pee'. Do Pabloa opudtaj o'nona'ne men'nigpee'. "Dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopoepo." Diosa mone'. "Do'hued bokereksi'dak bekteg." Opuda ena'nayo opudtehuapa' Cristoa hueypa cruzte mo'nigbuey'uyatenig'a opudtaj dakhuea' e'ka' nopo'yareahue'dik mo'eapone. ³ "Dakhuea' nigkahue' me'nene mo'tinopoepo." Diosa mone'po aya'da huabokereka bokereksi'dak e'noktegnayo aya' Moisésenba'taj kenpa'da nigpeika'dik o'neonhuahuika'apo. Onte'ti opudtaj o'nona'ne. ⁴ "Dakhuea' nigkahue' me'nene, mo'tinopoepo." Diosa mone'po opudomeypi' Moisésenba'taj mo'nigpeika'nok konig onte'ti Diosensi'po ehue' mo'edepo Cristoen ehue' mo'edepo Diosa opudomeytaj matinepahuihue' mo'edeapone. "Dakhuea' nigkahue' me'ene mo'tinopoepo." Diosa onahue'dik mo'eapone. ⁵ Oro'tanayo Diosensi'potaj kan'nigike'po Diosen Nokirega bo'tihuapokika'ne. Kenpa'ti daka' Jesucristotaj oknopo_{enok} "Dakhuea' nigkahue' me'nene mo'tinopoepo." Diosa mona'apone. Kenda oroa

oknopoika'po Diostaj o'nigika'ne. ⁶ Oro'omey Cristotaj daka' e'maknopoede'te Cristoen o'edene. Huabokereksi'dak e'noktegi' huabokereksi'dak okteghue' ee'pi' Diostaj konigti huadak o'nigene. Oroa Jesucristotaj eknopokata' Diosa huakka' o'pak. Cristotaj oro' oknopoepo aya'tada di' o'maika'ne.

⁷ Daka' Cristotaj moknopoika'uyne kenpa'ti Jesucristoen buttida hua'a daka' mo'nigpeika'uynig'a menpa' nama'da huamanmadika'eritaj mo'peepo Cristoen buttida hua'ataj eknopo'e bokkahue'deme'ne. ⁸ "Moisésenba'taj nigpeika'dik mo'e." Diosa oro'taj onahue' mo'uyne. "Cristotaj oknopo'e dik mo'ene." Diosa mona'uyne. ⁹ Sue'ada nama'da huamanmadika'eria e'manmadika'nayo ida huakka'da nama'da o'noknopoepo, nama'da ogkika'apo. Kenda okkahuehue' yanika'. ¹⁰ Opu Galacia huaknopo'e'eri nogpa'da oknopoehue' mo'eapone do Jesucristo Huairitaj yoknopoepo kenda on'tinopone. Kenpa'ti be'api' nama'da monmadikika'ne kentaj Diosa castiga kamagke'.

¹¹ O'nen judío aratbuta dakhuea' mogkika'ne. "Diosa dakhuea' e'ka' mo'nopo'yare'po huabokereksi'dak oktegdik mo'e." Pabloa o'manmadikika'. Sue'ada nama'da do'taj men'huaa'ne. Kenpa' do manmadikahue' ijikay. Kenpa' Jesucristoen huadak hua'aere e'manmadika'nayo do'taj dakhuea' ogkikahue' ya'neayet. ¹² Opu Jesucristotaj huaknopo'e'eritaj eknopoebatika'ta' o'deretpakpo opudtaj nama'da monmadikika'. Kenpa'da kan'bahue' onte'ti opudere kupopakhue' ka'nike'. Kenda ijpaki.

13 Diosa mo'baktie'ea'uynok Moisésenba'taj konig huanaba' ehue' mo'epo nigpeikahue'dik mo'ene. Kenpa'ti konig judio ogkika'nig konigti kakahue'dik mo'ene. Cristotayo'da yanoknopoika'. Diosa o'mana'uyate. Konigepo "Moisésba'taj konig huanaba' ehue' ijjepeo katepi' ijpakpo kika'dik ijjepeo," nopoehue' yanika'. Diosa di' mo'enok huayahuaya yan'batihuapokikati'.
 14 "Konig opud huata'da di'da mo'ika'nig konigti nog aratbuttakon huakka'da di'da yan'maika'." Diosba'a o'mana'nok kenda o'nigpeika'po konigti aya' Diosen hua'ataj o'nigpeika'ne. 15 Opudomey huayahuaya dig e'bahuadiayika'nayo, dig e'bahuahuaynayo, huayahuaya e'mamahui'ia'nayopi', keyoj, o'nona'ne. Ken konig kakahue' yanika'. E'kika'nayo Cristoen huaknopoe'eri ehue' mo'eapone.

Konig dakhuea' e'ka'ta' o'eretpakika'uynig konigti kakahue' o'epo konig Diosen Nokirega o'paknigda mogkika'.

16 Diosen Nokirega o'paknigda mogkika'. Kenda oro' nama'da o'eretpakika'nig ken konig kakahue' mo'ne. 17 Oro'ennopoda dakhuea' e'ka'ta' o'eretpakika' konigti Diosen Nokirega konig e'nigkata' pakhue' o'ika'. Kenda Diosen Nokirega o'pak konig oro'ennopoda e'ka'ta' pakhue' o'ika'ne. Konigepo kenda o'pakika'nig menpa' kakahue'dik o'ene. 18 Diosen Nokirega e'nopo'toe'nayo Moisésenba' nigpeikahue'dik o'ika'ne. Ken konig o'nona'ne, egomey, pogomey.

19 Diosen Nokirega nopo'toehue' ee'nayo konig oro'nopoda o'pakpo dakhuea' kika'dik o'ene, daka' o'nopoene. Kenpa'ti Diosen Nokirega nopo'toehue'da ee'nayo oro'ada o'pakpo nogen huatoe'taj on'bakde'ika', huabokerekere nog ettone'ere dakhuea'da ka'dik o'ika'ne. Kenpa'ti nogen huatoe'taj e'bokerekbo' nogen huatoe'taj ettone'akon e'mune'bo'. 20 Kenpa'ti Diosen Nokirega nopo'toehue'da ee'nayo e'ketka' diostaj eretpakdik o'ika'ne. Kenpa'ti tidig eretpakdik o'ene. Kenpa'ti huayahuaya maboyika'dik o'ene. Nogtaj nogtaj dig bahuahuaydik o'ene. Nogomeytaj bahuadiaydik o'ene. Kenpa'ti Diosen Nokirega nopo'toehue' ee'nayo huata'da o'eretpakika'ne. Nogpa'da o'pakpo o'kika'po maundik o'ene. 21 Kenpa'ti Diosen Nokirega nopo'toehue'da ee'nayo o'pakpo nogen katepi' en'tae' batihuadiaye'dik o'ene. Kenpa'ti nogomeytaj o'huadiaypo, barakdik o'ene, kenpa'ti fiestate diga'da borracho e'dik o'ika'ne. Kenpa'ti Diosen Nokirega nopo'toehue'da ee'nayo o'pakpo nogda nogda dakhuea' kika'dik o'ene. Ken konig e'kika'nayo Dios oro'en huairi toehue' o'eapone. Kenpa'ti Diosensi'po ehue'dik o'eapone. Diosere ehue'dik o'eapone. Kenda a'nenda on'boroay'uyne konigti onte'ti on'boroayne.

22 Diosen Nokirega mo'nopo'toedenok nog aratbuttaj di' o'maika'apone, durugnada o'unhuahuika'apone, o'nopo'noeyne, oynayo nog aratbuttaj huadiayhue' o'maene, nogomeya oro'omeytaj dakhuea' ena'te ida bahuadiayhue' o'ene, nogomeytaj daka' o'batihuapokika'ne, huadak katepi' nogomeytaj o'bayokika'ne,

katepi' "Ijka'apoy," ena'nayo kenda o'ka'apoy.
 23 Diosen Nokirega mo'nopo'toedenok
 oro'taj dakhuea' egka'nayo bahuadiayhue'
 o'ika'apone. Oro'ennopo'a dakhuea' e'kata'
 e'paknayo kikhue' o'eapone. Diosen Nokirega
 mo'nopo'toēnok huadakyo'nada kika'dik
 o'ika'apone. Ken konig o'kika'po Diosen hua'a
 aya' o'kika'ne. 24 Kenpa'ti oro'omey Jesucristotaj
 oknopoepo Diosen Nokirega mo'nopo'toēnok
 onte'ti konig oro'omeyennopo' dakhuea' e'ka'ta'
 o'eretpakika'uynig'a konig cruzte Jesúsere
 o'buey'uy onte'ti kenda oro' o'eretpakika'uynig
 kahue' o'ika'apone. 25 Ken Diosen Nokirega
 oro'taj Diosen e'kika' bo'tihuapokika'ne. Diostaj
 eknopoika'taj bo'tihuapokika'ne. Diosen
 Nokirega mo'nopo'toēnok aya'da Diosa o'paknig
 mogkika'.

26 Ken, "Donayo huadaknada ijjej,"
 nopoehue'dik mo'nika'. Huata'da eretpakhue'
 mo'nika'. Huata'da e'eretpaknayo huayahuaya
 dig o'bahuahuayapetpi' kenpa'ti huayahuaya dig
 o'mahuanopoēapetpi'.

6

*Diostaj daka' yan'nigpeika'po huayahuaya
 yan'batihuapokikati'.*

1 Opudere Cristoen huaknopoē'eri
 nogtiada nama'da dakhuea' eka'nayo Diostaj
 nigpeehue' ee'nayo, egomey, Diosen Nokirega
 mo'nopo'toēnok opudomey kenda Diosa
 o'paknig bo'kika'po dakhuea' huaka'eri
 kanopo'kore'po daka' yan'tihuapokti'. Onte'ti

Diostaj kanigpeike'po yan'tihuapokikati', yan'tinepahui'po daka' ya'nonati'. Opuḍnayo daka' yaḡ'kikati'. Keyoj konigti dakhuea' kahue' yaneti'. ² Diostaj kan'nigpeike'po huayahuaya yan'batihuapokikati'. Kenpa'ti dakhuea' kahue' ka'nike'po yan'batihuapokikati'. Ken konig mo'batihuapokika'po di'nada yan'maikati'. Kenda Cristoa o'mana'uyate.

³ “Huadakda ijkikay, dakhuea' kahue' a'eya'po men'tihuapok ahue'dik ijjej.” Be'api' kenda e'nopo'e'nayo nama'da o'nopo'enig'a nama'dapi' kika'dik o'neapo. Huata'da nama'da kenpa' on'tinopo'epo. ⁴ Kenda ijkika'nig menpa' huadak ya'etpi' dakhue' ya'etpi' oro'a aya'ada nogti nogtiada nopo'e'dik o'ene. Huadaka' e'kika'nayo Cristotaj e'nigpeika'nayo durugda e'dik o'ene. “Nogomeya dakhuea' ogkika'nig'a donayo huadak ijkikay.” Nopo'ehue'dik o'ene. ⁵ Ken oro'enyoda dakhuea' e'ka'taj aya' nogti nogtiada nopo'korea'dik o'ene kenpa'ti “do'taj dakhuea' e'ka' bekkahuea', Dios,” tiona'pakika'dik o'ene.

⁶ Opuḍomeyen huadak hua'a huamanmadika'eritaj katepi' aypo huakupepi' yan'bayokikati'.

⁷ Huata'da nama'da tinopo'ehue' yanika'. Kenpa'ti Diostaj da huaahue'dik o'ene. Oro' huadak e'kika'nayo huamanmadika'eritaj e'bayokika'nayo Diosa oro'taj huadakda mo'nigka'apone. Dakhuea' e'kika'nayo bayokhue' ee'nayo Dios konigti huadaka' ogkahue' mo'eapone.

⁸ Kenpa'ti konig oro'ennopo' o'pakpo e'kika'nayo nogok ke'poda o'eapo, kenpa'da

bueydik o'eapone. Oy kenda Diosen Nokirega o'paknig e'kika'nayo nogok Diosen Nokirega mo'noeanhuahuika'apone. ⁹ Ken nogomeytaj mon'batihuapokonhuahuika' huadaka'da mon'batihuapokonhuahuika'. Aroghue'ada huadaka'da mon'nigkadhuahuika'. Batikhue'da huadak e'kika'nayo Diosa oro'taj huadakda mo'nigkika'apone durugda o'unhuahuika'apone. ¹⁰ Konigepo menokapi' ka'dik o'edepo aya' aratbuttaj be'tapi' huadakda mon'batihuapokika'. Huakkuruda huaknopoe'eri huama'buytaj daka' mon'batihuapokika'po huadaknada mogkika'.

Ta'pota' Pabla o'maboroaypo saludos o'dikta'mona'uyate.

¹¹ Huaboa'da do'hued huaba'a on'nigmadoya'ne. Do'hued huaba'a huaboro'dika'da on'nigmadoya'ne. Yan'tiahuayti'. ¹² Huabokereksi'dak oktegdik mo'ene, huamanmadika'eria on'mana'ika'nok judíomeya diga' ogkahue' mo'eapone on'nopoepo kenpa'ti "Huamanmadika'eri huadakda o'ne." Kenpa' aratbuta e'huaa'ta' on'pakika'. "Kamanopo'yare' kamanoeanhuahuike' Jesucristo hueypa cruzte mo'nigbuey'uyate." Kenyo'da e'manmadika'nayo judío aratbuta oro'taj diga' mogka'apet on'nopoepo. ¹³ Kenomey huabokereka huabokereksi'dak ektegada aya' Moisésen hua'ataj nigpeehue' e'eada opuden huabokereksi'dak ektehta' huakka' o'deretpakika'. Opuden huabokereksi'dak o'noktegde e'manbatia'pakta' on'eretpak. ¹⁴ Oro'en Huairia Jesucristo hueypa cruzte

pai'da mo'nignopo'epo mo'nigbuey'uyate. Oro'en dakhuea' e'ka' a'bakkahueaya'po mo'nigbuey'uyate. Donayo kenyo'da yoknopoepo e'manbatia'pakika'ta' ijpaki. Konigepo Jesucristo cruzte mo'nigbuey'uyate yoknopoepo ken konigti indariyo aratbut dakhuea' ogkika'nig, o'deretpakika'nig, kenpa'ti on'batia'pakika'nig donayo onte'ti e'kika'ta' pakhue' ijikay. Cristoenyo'da ijkikay. ¹⁵ Huabokereksi'dak ekteg ee'pi' okteghue' ee'pi' konigti huadak o'e. Konigti Diosa o'pakika'. Diosen Nokirega oro'taj mo'nopo'toenok kenpa'da Diostaj e'nigpeika'ta' o'paki. Kenpa'da huadaka'da e'kika'ta' o'paki. ¹⁶ Jesucristotaj moknopoika'nok Diosen Nokirega mo'nopo'toepo daka' Diostaj mo'nigpeika'ngitaj Diosa opudomeytaj kenpa'ti aya' Diosen aratbuttaj kamanopo'noeyanhuahuike'po kenpa'ti kamatinepahuionhuahuike'.

¹⁷ Jesucristoen hueretda huata'moneri ehue' o'e oyda kenpa'ti nogok be'api' huaahue' menikati'. Jesucristoen huadak hua'a ijmanmadikika'po huakka' pai'da ijnopo'eonhuahua'depo, do'huedso'ta' konig e'tipaybahued. Jesús en hueretda huanaba' ijje'y aya'ada tiahuydik me'nene.

¹⁸ Opud huaknopo'eritaj Huairi Jesucristoa kamatinepahuionhuahuike' di'da kamaike' ijtiona'pakikay, egomey, pogomey.

**Jesucristo oy oa'pak: Kenda Jesucristoa;
monigka'uyatenok; Diostaj
mo'manopo'yarea'ika'ne**

New Testament in Amarakaeri (PE:amr:Amarakaeri)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Amarakaeri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Amarakaeri [amr], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Amarakaeri

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

9f244e52-4e0f-5ab2-a2bc-389d22cb8fbb